

ELŐFIZETÉSI DÍJ HELYBEN:	
Egész évre	6 frt — kr.
Félévre	3 " — "
Negyedévre	1 " 50 "
VIDÉKRE POSTÁN KÜLDVE:	
Egész évre	6 frt 60 kr.
Félévre	3 " 30 "
Negyedévre	1 " 65 "
Hirdetési díj:	
Egyházas petitor egyszeri hirdetésnél 10 kr. többszörinél olcsóbb s minden beiglatásnál 30 kr. kincstári illeték fizetendő.	

SZABADSÁG.

A „Szabadkai Közlöny“ helyett

kiadja: Szalay Kászló A. ügyvéd.

A szerkesztőség és kiadóhivatal:	
I. kőr, Csokonai-tér, 55-ik szám; hová a közlésre szánt levelek, előfizetések és hirdetések intézendők.	
Hirdetések felvételnek:	
Budapest: Haasenstein és Vogler, Goldberger A. V. és Barna Tivadar.	
Bécsben: Haasenstein és Vogler, Dukas M. Schalek Henrik, Stern Móricz, Oppelik A., Danelberg J., továbbá a külföld minden nevezetesebb hirdetés felvételi irodában.	
A „Nyitőr“ sora 15 kr.	

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap. Egyes szám ára 15 kr.

Kapható úgy a szerk.-nél, mint a helybeli könyvkereskedésekben, és Krécsy Gy. könyvtőrnél. — Ugyanazoknál előfizetések és hirdetések is elfogadtnak.

Kenyeret!!

A helyb. szabadelvűnek (?) ezimezett párt vezéréi örömmünepet ültek a mult héten, s fennen hirdették lapjukban, hogy ők „határozottan és minden kétséget kizárva bűn palástolással vádolták“ városunk polgármesterét és az esküdtzék nekik adott igazat, mert a szerkesztőt felmentette.

Elzengik továbbá, hogy az „esküdtzék“ ítélet nemcsak Mukits János polgármester becsületére, hanem az egész törvényhatóság tisztességére és reputációjára döntő befolyással van.

És mit jelentenek e szavak?

Jelentik azt, hogy a tisztikar köszönjön már le, mert nehéz a várakozás! Kenyeret! — kenyeret adjatok! mert nagyon kiéhezünk a küzdelemben!

Akár a varjuk ha hullát találnak a mezőn, úgy kárognak ezek a kétes elemek. Pedig még korai a zaj! Élünk!..... Tisztikarunk, polgármesterünk feltudja fogni helyzetét. Be tudja látni hogy a vak lármá, rágalom és hazugságok tárháza nem az az eszköz, melytől tisztességes embernek elriadnia szabad.

Már pedig a szabadelvűk (?) vezéreinek fegyverei nem tiszták!

Ha ők bebizonyítva látják az esküdtzék ítélettel azt, hogy itt sikkasztás és bűnpalástolás van, ne kenyérré dühöngjenek, ne a t. kiabálják, hogy „adjatok helyet nekünk!“ — hanem lépjenek fel a törvény rendes útján, vegyék alapul a büntető törvénykönyvet, bizonyítsanak a törvény követelményei alapján, s ha akkor is azt mondhatják: „ime nekünk van igazunk!“ — ha bebizonyítják a nemnem

hirdetett bűnöket, mi elsők leszünk a kik a tisztikarnak akár egyes tagjai akár az egész testület ellen sikra fogunk szállani.

A bűnt ostromolni kell! De a budapesti esküdtzék felmentő ítéletét mi nem látjuk bizonyítéknak arra, hogy akár a tisztikar, akár a polgármester bűmmel terhelt legyen.

Az esküdtsekben túlsúlyban volt a számalom. Sajnálják a szegény vádlottat, hogy az alig pár héttel előbb 9 hónapra elítelt ember újabb 9 hónapot kapjon. Büntetve látták rágalmaiért a mult ítéletben eléggé!

De az ellenfelek ezt egy újabb lépésnek vették a kenyeres polczhoz s oly dolgokat művelnek, hogy az ember megvetése csak növekedhetik ellenökben, s a fontolgató polgárság józanabb része kerüli őket, ha csak rokonsági viszony vagy kenyer hajhászat nem köti megtépett zászlójukhoz.

Mi kitarást ajánlunk törvényhatóságunk összes tisztviselőinek úgy, mint a polgármesternek, mert nem latunk nemes cselekedeteket, melyek miatt érdemes volna még csak gondolkodni is a fölött, vajjon nem volna e tanácsos kezökbe adni a törvényhatóság vezetését?

A hol a létező küzdelem anyjire megy, a hol a kenyérréti lázongás oly mérvet ölt mint az itteni szabadelvű párt (?) vezéréi körében, ott nem lehet tisztességes a cél, nem lehet megbízható még a becsületszó sem, mert az éhség adja szájukra a szót!

Reflexiók.

Történeti igazság, hogy egy párt csak az esetben győzött, ha valamely eszményi missziót

választott magának célul. Esmény nélkül izgáskodniak egy párttörödek, de annak létezési joga nincs. Vegetálhat, de a diadalt soha sem érheti el. Nálunk is van egy mindenki által ismert párttörök, mely izgáskodik, hübele-Balázs módjára mindenben ellenzékenkedik, de határozott eszményük, missziójuk nincs. Ha csak azt nem nevezik misszionak, hogy a Mamuzsits et consortes bosszút akarnak álmi Mukics polgármesteren azért, mert Mamuzsits Agoston a restauratio alkalmával kiharadt a megválasztott tisztviselői karból.

Nagy viták, kemény esaták folytak már közgyűléseinken. Volt már a közgyűlésen kívül is számtalanszor alkalma az ellenpártnak, hogy programot fejtsen ki, mit és miként akar eszelekedni. De hallottuk-e valaha ilyesmiről az ellenpártot beszélni? Valóban mindenkinek, a ki csak némileg is figyelemmel kíséri a mozgalmat, melyet az ellenpárt a város ügyei körül kitejt, azt kell felelnie: hogy ilyesmit az Antunovits párttól sem nem hallott, sem nem látott. Kapkodás, szélhámoság és perid ámitás eszelekvést eredménye. Intenciójuk pedig eszmény által nem vezéreltetik. A legelő kérdés, a közegészségi ügy, a bajmoki portaföldek sub. sokat megvilágítanak. Bizony a husos fázék verebeitől mást nem is várhatunk, mint ama irányzatot, hogy azokhoz közelebb is juthassanak és hogy azokból minél többet esipllessenek.

Már pedig ez nem elv, nem cél, a mely egy párt fennállását jogosultta tenne. De ily minden cél nélkül partnak el kell züllenie. Az ily pártnak megszámálva napjai; mert az ámitás is csak rövid ideig tarthat. A mai korszak elhaladott, a nép már nem szegődik eszközül a minden jogos alapot nélkülöző revanche politikának. Ha Mamuzsits Agoston és Lázár meg oly sokat profetáskodik, most már az emberek általnak szitájukon. Sokan már is odamondogatják nekik, hisz mindaz, a mit nekünk igertek nem teljesült; miért is tudjátok meg, hogy mi nem hiszünk egy árva szót sem mindabból, amit velünk elakartok hitetni.

Tudjuk már jól, hogy hanyadán vagyunk veletek. Nyilvános helyeken, lakodalmakon, halottak azokat a nép szájából, a félvezetett egyesek már kezdenek felocsudni álmodozásukból.

Az ily minden eszményi misszió nélkül pártalakításnak természetes folyománya, hogy nem akad intelligens ember, a ki az Antunovits-párthoz szegődnek. Hát bizony a gondolkodni szerető ember értelmét megszkta kérdezni, vajjon miért áll fenn valamely párt? Amiat azonban ezzel foglalkodik, a dolog természetes rendje szerint arra a következtetésre jut, hogy bizony az egész convulsió az Antunovics-párt részéről másért nem insceniroztatik, minthogy Mamuzsits A. Mamuzsits Lázár és Antunovits Mátyás a városnál valamely előbbkelő hivatalra tehessen szert. No már azért — így fűzi továbbra gondolatait az intelligencia — esakugyan nem volna érdemes egy szóval is hozzájárulni az Antunovics mozgalomhoz. Mit szólnak az intelligensek és a nép színe-java: többet bíznak e hiszünk előjárónk becsületében és jellemében. Ó már az ily bizalmat túlnak ezerszeresen kiérdemelte. A fentebb nevezettek pedig, — nos hát a jó isten tudja...!

Bizony az Antunovics-párt minden eszményi küzdelemmel, melynek a közügyek vitelében sem hivatása, sem akaratja, sem hozzá való értelme, sem arra alkalmas embere nincs.

Az ily párt nem lehet jogosítva masok fölött ítéletet mondani. Azért expectoratiók észszerűleg figyelemre nem méltathatók.

Zenevizsga a tanítónökepezedében.

Folyó hó 16-án délután 3 órakor tartatott meg a helybeli állami tanítónökepezedében a szokásos évi zenevizsgát, mely hivatva van az egész évben tanított szorgalmat haladást és fejlődést constatalni.

Az előző években ez rendszeren egy kis ünnepegyháza vette ki magát, amennyiben egyes jelesebb növendékek által előadott számok töltöték be a műsort, mit a természetesen megtöltö válogatott közönség művelvezettel hallgatott és minden szám után tapsokkal adózott. Arról tudomást vehetett a közönség, hogy vannak az intézetnek jeles, a zeneszethben képzett és jártas tanítványai, de hogy az általános haladás, az összszorgalom mennyiben volt meg, azt csak sejteni lehetett.

Tárcza

„Még egyszer a stigmatizatio“*)

(Válasz e lapok mult számának tárcáikére.)

I.

Sohasem törpébb az ember, mint midőn meg akarja tagadni Teremtőjét, épen mintha az óra vagy a fázék erősen bizonykolnák, hogy őket mester nem csinálta, ők maguktól léteznek. Használóan törpék és nevezégesek azon lelki szegények, akik nagy kegyesen megengedik az Istennek, hogy létezhetik, de csak az ő általok megengedett módon. Egyiknek az igazságos Isten nagyon kegyetlen gondolat; — másinak az irgalmas Isten nem elegendő igazságos. Vannak, akik a mindent tudó és előre látó ugyan — de egyszersmind az embernek is szabadakartot adó Istent akarják felelőssé tenni minden bűnért.

E lapok 23-ik számának tárcájára is ismétli az ezerszer és ezerszer hangoztatott és mindannyiszor meg is cáfolt állítást, hogy valódi csodák nem léteznek. Isten ereje csak a szokott természetes törvények szerint szokott nyilvánulni, ami magyarul annyit tesz, hogy Isten az általa a természetnek kiszabott törvények által kötye van s hogy ő így már nem mindenható. A perszem, akit a Teremtő kegyelme gondolkodó észszel ruházott föl, ezt arra használja, hogy előírja Teremtőjének: mit hogyan tegyen, vagy ne tegyen. Bantja az önméltó emberi ésszt, hogy kézzel fogható csodákban nyilvánuljon Istennek őt a porba alázó ereje, mint ez a stigmatizáltknál, a Krisztus 5 sebével fölékesített kiválasztotknál is történik; történik pedig tárcáiró szerént is, az anyaszentegyház fönállása óta mintegy 70-ik esetben.

Hogy vannak állstigmatizáltak, álvérzések,

*) Jóllehet nem hivatásunk hasonló ügyekben polemizálni, mégis az „andiatu et altero paro“ elvénél fogva helyt adunk e hibél eredő közleménynek is. Szerk.

álesodák, azt minden ember tárcáikérróval együtt jó lelkiismerettel aláírhatja, épúgy; mint léteznek a valódi drágaköveket utánzó s így a valódiaknak létezését bizonyító álékkövek s ezer meg ezerféle hamisított anyagok, fogyasztási cikkek, gyógyszer, ábratok, altronkövetők, alproféták, albolcselők, sat. sat. — (hiszen már a szt. írás is jövendöl, hogy lesznek áiproteták, álesodák); de azért egy józanészű ember sem fogja tagadni, hogy a valódiak is léteznek. S itt megjegyzendő hogy az anyaszentegyház nemcsak azon stigmatizáltakat ismeri el valódi csodáknak, akiknél a vérzések láthatók, hanem azokat is, akiknél bebizonyult, hogy pénteken a Krisztus 5 sebére emlékeztető helyeken égető fájdalmak és Krisztus fölfeszítettése óráiban s már a megelőzőkben is elragadtatásai vannak, melyben a Megváltó kinszenvedésének történetét lelki szemekkel látják és szenvedését átérzik testükben is. — Igaz, hogy ezt term. úton, a természetet ismeret törvényei szerint kimagyarázni nem lehet; és Virehov egy kissé szerényebb volt a hetvenes évek végén Lipcseben tartott term. tudosok és orvosok nagy gyűlésén mert beismeré és nyilván vallá, hogy a term. törvényei és a természettudományok jelen állása és ismerete mellett Latean Loiza stigmatizatióját, elragadtatását, s az oltári szentségen kívül 1881-ik évi márc. 30-ika óta minden egyéb ételt és italt sőt még az alvást is különböző állapotát ki nem lehet magyarázni. Mondom egy kissé szerényebb volt a nagy Virehov, mint tárcáikérró, ki Latean L. és a hasonlók — valódi — vérzését idegigékonyságnak, túlfeszültségnek, holdkorosságnak, laza veredényeknek s nem tudom én meg minek tulajdonítja állitván: hogy vannak oly ritkán előjövő betegségek, melyben minden külső behatás nélkül természetes úton vérzés keletkezik. Elhiszem, de mindig csak a már létező nyílásokon s a leggyöngébb legérzékenyebb helyeken (orr, szem, fül, sat., és sohasem a kezeken, lábakon, homlokon és vállon, mint Latean Loizánál, és pedig mindig csak pénteken, Jézus szenvedésének ideje alatt történik,

hözöz oly mennyiségben amelyre orvosok állítása szerint erős, egészséges ember is eszt veszthetné, nemcsak Latean L. aki már 12 év óta nem eszik nem iszik (az olt. szentségen kívül) semmit: és nem alszik; — e mellett a nagy vérzés és elragadtatása idejének kivételével a közönséges házi, kerti és mezeti munkákat végzi; mert szegény földműves család gyermeke, ki olvasni és írni 5 hónapig tanult, és kinek prózai nehéz dolgai sem időt sem alkalmat nem adnak arra, hogy ábrándozzon, s bőre teste túlerékeny és ideges legyen.

Azonban tagadhatlan, hogy kis kora óta jámbor, vallásos, s a felebaráti szeretet benne oly élénk, hogy már 8 éves korában betegeket ápolt, s az 1806-ki cholera ideje alatt, midőn a csanádtagok sem mertek közelíteni a sok szegény kinoson fentregő elhagyott beteghez, a 16 éves Latean L. valódi hosi önfeláldozást tanusított az egész falu elhagyott betegének gondos ápolásában. Talán azért nevezi őt a rozslu értesült tárcáiró szerzetesnőnek; pedig ő anyját elápolván és eltakarítván, néjével otthon tartózkodik, csakis olvasni és írni tanult, faluja határára túl sohasem volt s egyáltalán közönséges dolgait végezvén a föltűnést annyira kerüli, hogy bár minden nap áldozik, ott egy perccel sem marad tovább a templomban, mint a távozó hívek; — állapotát titkolta, amíg csak lehetett, s midőn ez később tudva lón, s egyháziak és orvosok meg term. tudosokból álló s külön működő 2 bizottság küldetett ki az ő pénteki állapotának, vérzésének és elragadtatásának vizsgálatára; midőn minden pénteken legalább 5—6 sokszor 10—15 orvos természetudós töltö be szegényes szobácskáját, észlelni őt; és oly rozslu hatott rá, hogy azt mondta: „Azt sem tudom, hová bujjak, annyira szégyenlem magamat“; — s egyziben az őt látogató megység püspöktől csak azon kegyet kérte magának, hogy ne látogassák őt; és csakis a püspök határozott parancsára engedelmesskedett. Ezen engedelmesség egyh. törvényes fölsőbbsege iránt jel-

lemzi őt rendes állapotában is; de méginkább az elragadtatás ideje alatt.

Miután tárcáiró oly kevéssé van értesülve Latean L. állapotáról, hogy őt szerzetesnőnek nevezi, talán nem lesz fölösleges néhány adat L. L. pénteki vérzéseiről és elragadtatásairól dr. Lefebre, a löveni egyetem orvosi fakultásának hírneves tanára, mint a Latean Loizat orvosiak esztelen vizsgáló bizottság elnöke által e vizsgálat eredményéről kiadott rőpírat s egy gymorogyet szentatának 1874-ik évből történt személyes tapasztalata nyomán.

L. L. vérzése 1868. april 24-én kezdődött a szívjáékáni szűrással, mely onnan kezdve es lábaiba is elhatott; — e napon odamászott jött először vér; a következő pénteken mar lábaitól és kezeiből, sept. 25-én pedig homlokából is rolyt s azóta minden pénteken folyik a vér, oly mennyiségben, hogy haja, és a sebeit fűzőző ruhak verben fűrdnek. Csütörtökön, a sebek helyein melyek más napokban csak vörösesek és fénylők a felső bőr alatt lassankint 2 és fél — 3 centimeter széles manduila alakú holyag képződik, melyekből aztán éjjeli 11—1 óra között kezdődik a vérzés; a homlokokon nem képződnek holyagok, hanem itt alig látható likacsokból ömlik ki a vér. Péntek-n este vagy éjjel felé a vérzés áll, s vele a fájdalmak is; a vér magától megszárad és lepörög.

A lelki elragadtatás állapota korábban a reggeli órákban, most (a györmegei szentán 1874-ben látogatta meg L. L.) délután 2 órakor kezdődik; ekkor különben egyszerű arca átszellemül, s minden szemlélfőre néve elragadó kifejezést ölt; de ez a lelki szemek előtt elvonuló képek szerent változik; s majd öröm és elragadtatás, majd szomorúság fölelem és iszonyat olvasható rajta. A öröm, az angyali mosoly, az elragadtatás fokozódik, ha a D i e s ő g a z a t y á n a k vagy az oltári szentséget s a benne jelenlevő Jézust dicsőítő egyházi imákat mondják a környezetők; s a hatás ugyanaz, akármily nyilván is mondják, bár L. L. csak anyanyelvén

Jelen évi zárvizsgát az új zongora tanár Horváth Fibián nem tette ünnepélyes, hanem egyszerű vizsgává, mely egyedül azon mederben folyt le, mit az évi tananyag magában felkarolt. Nem akarta bemutatni, hogy mit tudnak növendékei abból, mit magán uton, magán szorgalommal tanultak, hanem azt, hogy mit tanultak az év folyamán. S ez paedagogiai szempontból sokkal helyesebb, bár a nagy közönség szemében visszatetszést szül is eleinte.

Az idő a vizsgának nem kedvezett. A zápor sok készülődőt visszatartott, a hallgatóság száma 30-40 körülbelül.

A kezdő csoport gyakorlatival vette kezdetét a vizsgát, melyben egyesek meglehetősen ügyeseket árultak el. Azután az első osztály egyes növendékei, utána a második, harmad-, negyedik osztály majd egyes csoportba osztva, majd pedig egyes növendékek ültek a zongorához. A darabok nagyjából sikerültek, az általános benyomás azonban az volt, hogy több növendék erejét meghaladó műveket játszott, melyeket ha nagyon hibátlanul is lejátszottak a cottáról (bár a hibák sem voltak ritkák) azonban hiányzott a sima előadás, az átmenetek biztosága, a crescendók és pianók megtartása, az ütem szabotossága és a mi fő, az előadott műdarab átértése és átérzése. Voltak érdemleges kivételek, kiknek az elismerés nyilváníttásával adozunk.

A zongorajátékok között énekek tölték ki, melyekből különösen kitűnt és sikert aratott a „Fájó emlékek”, Nagy-tól. Megjegyezzük azonban itt is, hogy az előadás sokkal nagyobb hatást tett volna, ha a dolog kísérlet halkabb, s a szóló énekesnő bátrabban énekel.

A vizsgát 5 óra után ért véget. Azok, a kik minden áron ünnepélyt szerettek volna látni, csalódva távoztak, de akik vizsgát akartak hallgatni, azok az elért eredménnyel meglegedve hagyták oda a termet.

Értesítés.

Szabadka sz. kir. város törvényhatóságának f. évi június hó 27-én d. e. 9 órakor a „Pest város-hoz” címzett számloda nagytermében tartandó rendes havi közgyűlésén a következők eddig beérkezett tárgyak fognak felvetetni;

1. Törvények megkötéséről.
2. Ministeri rendelet melylyel a sertés hizlaldák tisztán tartása tárgyában alkotott szabályrendelet némi módosítás miatt felküldetik.

3. Ministeri rendelet mely szerint Schmidt Antal volt elemi tanító özvegye nyugdíjára vonatkozó közgyűlési határozat felsőbbileg jóváhagyott.

4. Ministeri rendelet mely szerint a koresmai hitel nagyságának megállapítására vonatkozó szabályrendelet módosításokkal felsőbbileg jóváhagyott.

5. Ministeri rendelet mely szerint a sertés hizlaldák áthelyezése tárgyában hozott közgyűlési határozat felsőbbileg jóváhagyott.

6. Ministeri rendelet melylyel a közlegek hasznosítására vonatkozó szabályrendelet némi felvilágosítások végett felküldetik.

7. Ministeri rendelet mely szerint Karvázy Zsigmond nyugdíj megállapítása iránti folyamodványa tárgyában hozott elutasító határozat felsőbbileg jóváhagyott.

8. Ministeri rendelet mely szerint Chobot Ferenc volt gym. tanár özvegyének végkielégítésére vonatkozó közgyűlési határozat felsőbbileg jóváhagyott.

9. A közigazgatási bizottság átirata az árvaszéknel vezetett fictiv követelések végleges lezámolása tárgyában.

franciául ért és beszél. Az „En ego o bone et dulcissime Jesu”, valamint a „Transige dulcissime Jesu” egyh. imákra a székéről, melynek pereme szélét alig érintve ül, oly hirtelen esik térdre s az ima végén hasonlóképp oly rögtönösen foglalt el helyét, hogy az szemmel nem kísérhető. Ez állapotában teste tökéletesen érzéketlen a külső behatásokra; börtörtől vágthatják; s dr. Lefebre oly erős villamfolyamat bocsátott rá, mely bárkit megölt volna, — a legkisebb hatás nélkül. Mindamellett is — s ez a többi megfigyelhető körülményeknél és jeleknél nem kevésbé ki-magyarázhatatlan — törv. egyh. felsőbbsege, a megyés püspök, vagy bármely meghatalmazottja szavára rögtön magához tér. föléll és a kísérletnek engedelmeskedik, a főpásztor láttára meglepetve térdel le, áldását elfogadandó; — de megjegyzendő: hogy csakis a törv. egyh. felsőbbsegeknek és meghatalmazottjainak engedelmeskedik, legyennek azok egyháziak vagy világiak, és így az egyszerű mindenkorra fölhatalmazott dr. Lefebre-nél is; — másnak senkinek sem, legyen az bármily magas állású egyh. vagy világi. Im egy rövid példa. 1869. március 26-án, a tounai megyés püspök, kinek joghatósága alá tartozik L. L. is, és dr. Lefebre magukkal vitték dr. Schwann híres belga orvost; — és dr. Schwann kézzel foghatólag győződött meg arról, hogy mig dr. Lefebre szavára Lateau L. rögtön magához tért, föléllt és engedelmeskedik, addig dr. Schwann szavaira érzéketlen maradt.

Ekkor a püspök visszavonta dr. Lefebre-től az egyh. fölhatalmazást, és dr. Schwann ruházta szál föl, — s ekkor ennek megszólítására „Loiza halad szavam”, L. L. fejét a földről rögtön fölemelte; — „Loiza állj föl”, és L. engedelmeskedik, mig dr. Lefebre már hiába szólította őt; — mire dr. Schwann teljes hitét és meggyőződését fejezte ki a kimagyarázhatatlan de el nem tagadható tényre szemben, Szentelt tár-

10. Gazdasági tanács betérjeszti az építész-mérnöki hivatalnak jelentését Bács-Bodrogh megye tulajdonát képező laktanyai épületeknek becslése tárgyában.

11. Gazdasági tanács javaslata a Magyar-féle házban lévő s hatósági rendelkezés alatt álló helyiségek átcsereleése tárgyában.

12. Gazdasági tanács betérjeszti a csantavéri uradalmi földek hasznosítására adására vonatkozó árverési jegyzőkönyvet jóváhagyás végett.

13. Ugyanaz betérjeszti a mérési és tavankúti uradalmi földek hasznosítására adására vonatkozó árverési jegyzőkönyvet jóváhagyás végett.

14. Ugyanaz betérjeszti a nagyföldi földek hasznosítására adására vonatkozó árverési jegyzőkönyvet jóváhagyás végett.

15. Faragó Mihály kérvénye a 3-ik körben 705. sz. a. a város tulajdonát képező 120 négyszögöl üres teleknek örökroni átengedése iránt.

16. Krausz Armin kérvénye a város szükségletére megkívántató mésznek árlejtés utáni beszerzése iránt.

17. Petonszki Ferenc kérvénye a fel-lebbezése a tanácsnak a működési terület kijelölése tárgyában hozott határozata ellen.

18. Gazdasági tanács betérjeszti az útkövezés folytatása tárgyában elterített árlejtés eredményére vonatkozó jegyzőkönyvet határozat hozatal végett.

19. Az árvaszék átirata az árvaszékileg kezelt pénzek számlájának lezárítása iránt.

20. A tanács javaslata az itt állomásozó katonaság részére szükséges lövölde helyiségnek kijelölése tárgyában.

21. Özv. Ramberger Imréné folyamodványa elhalt férje nyugdíjának a saját és gyermekei részére leendő utólagos adása iránt.

22. Maczonka István s társai éjjeli öröknek fizetés felemelése iránti kérvénye.

23. Tompa József öv. tanítónak fizetés előleg iránti kérvénye.

24. Özv. Goulbovits Józsefné folyamodványa nyugdíj megállapítása iránt.

25. Kopunovits Alajos s társai folyamodványa fizetés javítása iránt.

26. Radonovicsi pusztán lakóknak folyamodványa legelő járás kijelölése iránt.

27. Rozsits János s társainak folyamodványa a majnai vámbáztól a hizlaldák között elvezető útnak a csorda közg. való kinyitása iránt.

28. Győr megye közönségének felterjesztése a marha-sónak lehető olesó áron leendő árulhatása tárgyában.

29. A Szabadkán tartandó gazdasági termény kiállítás rendezésére kiküldött bizottságuk kérvénye a kiállítás támogatása iránt.

30. A gym. igazgatóság megkeresése s javaslata a gymnasiumi tanítók mikénti kezelése és felhasználása iránt.

31. Kulcsits József városi főjegyzőnek folyamodványa 6 heti szabadság-idejének megadására iránt.

32. A helybeli apácza-zárdának kérvénye némi tananyag megszavazása iránt.

Kelt Szabadkán, 1883. évi június hó 20-án.

Pertich Mihály,
h. polgármester.

Jelentés.

A négyévi tanfolyammal bíró szabadkai állami notánitoképző intézetben a jövő 1883-4-ki iskolai évre felvételre f. e. augusztus hó 3-án reggeli 8 órától kezdve az intézet termében fognak megtartani.

Felvételeknek az első évi tanfolyamba a 14.

gyakat másoktól világosan megkülönböztet, s mig az elsőket tisztelettel szorítja magához, az utóbbiakra érzéketlen marad; hasonlóan érzéketlen marad meg nem szentelt ostyákkal próbákra is; mig ha tükör a mellékszobába hozzák az olt. Szentséget, szemem arcán lelki gyönyör, boldogság s áldozatos hódolat látható. — 3 óra előtt 3 perccel egy megdermesztő zuhanás hallatszik, és L. L. areca a szoba közepén fekszik. Hogy miként történik ez, s az ívet, a melyet a test leír, senkinek láthatja, csak hogy a test arcabolygva fekszik. 3 órakor a balkez szemmel nem kísérhető gyorsasággal és a körülállók által hallható ropogással eddigi helyzetéből kitér, körözt formára kitérül; jobb keze maga felé hajlik, mint-ha átkarolna valmit; lábai köröszben egymás-főle feszülnek, mint a Fölfeszítetté, s ekkor L. L. lélekben és testi helyzetben Jézussal együtt meg van feszítve; meg a vérzés s a fájdalom sem hiányoznak.

E helyzetét semmi erő sem változathatja meg, csak ha a körülállók az egyháznak a megfeszített Jézusra vonatkozó imáit mondják: akkor fekhelyéből testének felső része fölemelkedik anélkül: hogy támaszkodnék. — 4 óra után 20 perccel a test az előbbi láthatatlan sebességgel fölemelkedik, térdre esik, s néhány perc múlva elfoglalja a széken előbbi helyét; karjai élettelenül lerogynak; feje mellére hajlik; arca halálszinttől; kezei hidegek: homlokát halálveríték lepi; mely horgés száll föl melléből; lehelle — megakad, mintha lelke elszállt volna testéből. Ekkor lassanként öntudatra tér; arcába az élet visszatér; fölúti szemét, s félénken körülnéz, hogy nincs-e valaki jelen; (a jelenlevők ekkorra már a mellékszobába húzódnak vagy eltávoznak); s az elragadtatásnak vége.

(Folytatás köv.)

életé-üket betöltött oly leányok kik a pog. isk. 4 osztályát jó sikerrel bevégezték; azonkívül mindenik növendék ezen követelményeknek megfelelő vizsgálatot tartozik kiállani.

A helybeli folyamodóknak f. é. július 1-ig az intézet ig. tanácsához benyújtott kérvényeiket következő okmányokkal kell ellátniok: 1) Keresztlevéllel. 2) Testi épségükről szóló orvosi bizonyítvánnyal. 3) Képességüket kimutató isk. bizonyítvánnyal. 4) Némi jótéteményt elnyerni óhajtok még újabb feletű hatóságilag kiállított szegénységi bizonyítványt is mellékeljenek kérvényükhöz.

A kitűzött határidő után legjobban felszerelt kérvények sem fognak tekintetbe vétetni.

A felvételi vizsgálatokra csak azon folyamodók jelenhetnek meg, kik erre az intézet igazgatóságától világos meghívást nyerneek, mely körülmény azonban felvételüket még nem bizonyítja.

Szabadka, 1883. június hó

Kóssa Károlyné

igazgató.

Értesítés.

A helyb. polg. leányiskolában az 1883. tanévi zárvizsgálatok f. hó 25., 27., 28. és 30-ik napjában fognak tartani d. e. 8 óráig kezdve.

Az ének- és zenevizsgálatot egybekötött zárünnepély pedig jul. 2-án d. e. 10 ór. kor veszi kezdetét.

Zárvizsgálatok ideje alatt a növendékek szépirási füzetet, rajzat s kézimunkái közszemlére lesznek kiállítva.

A zárvizsgálatokra és a zárünnepélyre a t. szülőket, tanferfiakat és tanügybarátokat tisztelettel meghívja a tantestület nevében

az igazgató.

Értesítés.

A szabadkai főgymnasiunban folyó 1883-ik évi június 30-án lesz a tanévét befejező háladási istentisztelet (d. e. 8 órakor a szt. Terézia templomban) és zárünnepély (d. e. 9 órakor a „Pestszámloda” nagytermében), melyekre a t. szülőket, gyámokat és a tanügy iránt érdeklődő n. é. közönséget tisztelettel meghívja Szabadkán, 1883. június 23-án

az igazgatóság.

Kliens fogdosás Szabadkán.

A szabadkai ügyvédi karnak van egy-két választott egyene, kik nem restellik irodájukat és közvetve az ügyvédi kart is kompromittálni azzal, hogy panaszok, börtönörök, hivatalosolgák s más lezengo egyenekkel fogdosás az ügyes-bajos feleket s az emiattuk bizonyos perccentet fizetnek a csata faradozásért.

E törvényellenes de nyereségesnek mutatkozó keresetforras beplántálódott a börtönfalain is, és a togra levő bűnösök tanuskodhatnak leginkább arról, hogy es mikent teremtik elő hivatalos uton részükre a vedő ügyvédeket.

Sator Jenő kir. ügyész s visszaélésekről értesímet nyervén, rendeletet bocsátott ki a fogház felügyelő útján az összes személyzethez, melyet közünk különösen azért, hogy hasonló eljárást követhetne a főkapitány is a fontos közzeivel szemben, s ugyanazt tehetnék a hivatalfonokok a hiv. szolgák között is.

A idézett rendelet a következők:

„Fogház felügyelő urak.

Felhívom önt, miszerint alábbi rendeletemet a fogház őrszemélyzetével azonnal közölje.

Rendelet

a fogház őrszemélyzetének.

Több oldalról s legközelebb is emelt panasz arról győződött meg, hogy a fogházörök egy része szem elől tévesztve az állásával együtt járó tisztesség követelményét úzerkedő érdekek eszközeve alacsonyul s nem átálja a jogkereső közönséget s különösen egyes ügyek ellátására nézve kellő jartassággal sem bíró perlekedő feleket egyik vagy másik iroda részére fogdosni el.

Nincs ugyan kifogásom az ellen, ha az örök egyes esetekben ismereseik, hozzájuk közel álló egyeneknek ajánlatba hoznak ügyek ellátására hivatott egyeneket, kikhez véleményük szerint bizalommal fordulhatnak, de nem tűrhetem azt, hogy az az állás, melynek tisztas voltát mindenik ör megőrizni tartozik, sensálsággá, alacsony úzerkedéssé fajuljon.

Nem reményelem, hogy eme visszaélés jelen rendeletem vétele után egyik vagy másik ör részéről ismételtetni fog, de ellenkező esetben fogamatositandom azon intézkedéseket, melyek által az őrszemélyzetet hasonló aljas üzemekkel foglalkozó elemektől megtisztítandom.

Szabadka 1883. június 22-én.

Sátor Jenő s. k.

kir. ügyész.”

Helyi hírek.

A „Szabadság” 10 és 18-ik számát több oldalról megkaptuk, a beküldők fogadják köszönetünket.

— Kéj vonat indul Szabadka-Palics között jú 28-án. A vasút társulat naponkénti 50

frt bevételt kért biztosítani törvényhatóságunktól augusztus 20-ig, és erre 800 frt előleges biztosítást. A gazd. tanács ezt megadni javallja, mert a vonatok mai menetrendje mellett Palics életpessége teljesen tökéletes. Az omnibusz vonat Szabadkáról Palicsra indul d. u. 3 órakor, Palicsról vissza este 9 órakor. De ez is keveset ér, mert hetenként csak 2-3-szor közlekedik.

— Vendéglősök, kocsmárosok figyelmébe ajánljuk a kocsmai hitelről szóló új törvényt, mely július 1-én életbe lép. Kocsmák adósság 8 frton felül nem perelhető! Tehát óvatossá legyenek a hitelezéssel! Egyben kérdjük főkapitány úrtól, miért nincs intézkedés mind ez ideig a hitel maximuma iránt? Minden város intézkedett már, csak Szabadka nem.

— Híggenn Ágoston helyb. li fűszerkereskedő f. hó 30-án esküszik örök hűségét Pfiszner Konrád és neje leánya Luiza kisasszonynak. Az esketési ünnepély Kulán tartatik meg. Boldog életet kívánunk.

— Helyreigazítás. A mult számunkból kimaradt annak kitüntetése, hogy a „Szabadkai általános takarékpénztár részvénytársaság” igazgatója Gyelmis Gerő, aligazgatója pedig Régenyi Lajos egyhangulag választott meg.

— Népiskolai események. Balázs Sándor a helyb. kapit. hivatalnál panaszt emelt, hogy 9 éves Mária nevű leányának az 5-ik körü elemi iskolában f. hó 6-án Babori Pálnak Róza nevű 12 éves leánya ki ott mint „felügyelő” lett a tanító által alkalmazva, halálát úgy összezsuzta, hogy a leány ágyban fekvő beteg, folyton lázban van, és az orvosi látélet szerint felgyógyulásához legalább is 40-45 nap lesz szükséges.

— Lopás. Berkes törvényszéki kézbesítő házába a mult pénteken, míg neje az udvar hátsó részén volt elfoglalva, valaki behatolt, s a szobában levő szekrényből egy aranyórát, egy medált, egy karpereczet s 6 frt készpénzt kivett s távozott. A kapitányi hivatalba azonnal jelentést tettek, hol a dolognak utána járva, az ékszerket hétfőn a zálogházban megtalálták, sőt valószínűleg a tettes is megkerült L. . . állás nélküli gyógyszerész segéd személyében. Egy tanu határozottan azt állítja, hogy őt látta a kérdéses szobából kilépni, a zálogház tulajdonos azt vallja, hogy nevezetűhez hasonló tette az ékszerket nála zálogba, de biztosan nem állíthatja, hogy ő volt. A vizsgálat tovább folyik.

— Csalás. Borban van az igazság . . . mondja a példa beszéd, de borban van a furling is . . . mondhatná velünk egy helybeli disznókereskedő, mint azt az alábbiak mutatják. Elment ő egy társával Adára a vásárra, jól megtömt érszénnyel; de a vig mulatás és lumpolás közt a mibe keveredett, az érszény üres lett. Se pénz, se disznó! S hogy legalább penze legyen, részeg fejjel kigondolta, hogy társa nevében sürgönyöz Szabadkára pénzért. A gondolatot tett követte s 2 óra múlva már 150 frttal terhelve folytatta a mulatást. Társa hamarabb hazajelve megtudta, hogy a nevében valaki pénzért sürgönyözött, a kapitánysághoz fordult, hol külsit az egész turpisság.

— Szerdán reggel látványos előadást rendezett a helybeli sinter az utcai gyerekek nagy örömeire. A pacz egyik végén megfogyott egy vadászkutya s azt az aruló közönség között egész a másik végéig hurezolta. A kutya ellenállt, a sinter rángatta, kinezta, a kísérő gyermekek meg kiabáltak. Midőn nagy fáradás után a kocsihoz vonszolta s felakarta huzni, a kutya bekapta mindkét kezét és súlyos harapást ejtett rajta.

— Szökés. A helybeli fogházban elítélve levő két ausztriai közműves Török Zsigmond tszki bíró házában dolgozott. A mig az ör valamiert be ment a konyhába, addig a kedvező pillanatot a foglyok felhasználván, a kerítésen át egy kis utcába ugrottak s innen elmenekültek. Mindez ideig a legszorgosabb keresés daczára nem kerültek meg. Az egész dolgot még érdekesebbé teszi az, hogy beszéd szerint a bíró ugy rendelte a két rabot magához, hogy arról a királyi ügyészszeg semmit nem tudott. Fenntartással közöltük e hírt, mert alig hiszszük, hogy még Török Zsigmondtól is kitelelnek az ily kvalifikálatlan gazdálkodás!

— Fegyelmi eljárás egy szabadkai ügyvéd ellen. Dr. Reiser Lajos mint a „Zombor és Vidéke” című lapban olvassuk — szabadkai ügyvéd kliensének ügyét annyira lelkesen védte, hogy állítólagos megtartási jog gyakorolhatása ezimen az ellenfél pinczéjére lakatot tette, s midőn a városi főkapitány a lakatot s kulcsokat az ellenfélnek ismét kiszolgáltatta, olyformán gátolta meg a pinczéjében levő romlásnak kített szalonnas és zsiradék-féle szállítását, hogy a pincze lepeszterére ült s mint egy férfi Volumnia szolt: „Menj lépj, ha tudsz e t e t e n á t!” A munkások nem akarván a nehéz hordókat testőn keresztül görgíteni, az ellenfél kenyszerite volt 138 frtot, melyet kész volt bírói kézbe letenni, de ezt Reiser ügyvéd ellenzte, saját kezeihez lefizetni s Reiser ur elismervényt adott az összegről, melyben igéri, hogy perszesztes alkalmával a 6 százalékos kamatokat is megfizeti. E turesa eljárás miatt a szabadkai ügyvédi kamaránál fegyelmi feljelentés fog tétetni. Addig beszél nevezett lap, de mi előre is megvagyunk győződve, hogy Reiser ügyvéd ennyire nem alacsonyította le magát, s a „Z. és Vidéke” fel lón ültetve valaki által.

— Magyar vörös kereszt-sorsjegyek. Mint értesülünk, ezen sorsjegyek oly nagy kedvességgel örvendenek, hogy a f. évi július hó 1-én tartandó húszhoz rendelkezésre bocsátott nagy része már is eladott, mi tekintve a rendkívül kedvező nyaramény-esélyeket — és a for

lőtte jutányos árt (körülbelül 6 frt. 75 kr drbja) igen természetesen. Ajánljuk tehát tisztelt olvasóinknak ezen sorjegyek gyors vételét, és egyszerűsége miatt utalunk az ezeket illető mai számunkban megjelent hirdetésre.

Rendőri hírek. Kovács Antal iparos a helyb. kapit. hivatalnál panaszt tett, hogy f. hó 9-én az adai vásárra indulván, a sándori kapunál a kapusnak leánya Baecies Macza a sorompót oly hirtelen boesajította le felettük, hogy az közibéjük csapván, panaszosnak nevéj sulyosan megsértette. — **Szűjjártó János** első köri lakos a helyb. kapit. hivatalnál panaszt tett, hogy Köszegi Szabó Róza ismert és többször büntetve volt tolvajná f. hó 15-én reg. 5-6 óra között konyhájába lopódzkodott, s onnét egy piszkos kötenyt ellopott, többet is lopott volna, de elcsipetett, s a hatóság-nak átadatott.

Irodalom.

Magyarország havifolyóirat a magyarosodás érdekében. Kiváló dolgozó társak közreműködésével szerkeszti Ardényi Dezső. Megjelent a júniusi szám szokott gazdag és változatos tartalommal. Miután a hézagot pótló folyóiratról ajánlva és elismerőleg már többször megemlékeztünk, ezuttal még csak azt jegyezzük meg, hogy az július 1-én új folyóirat kezd, s felévi előfizetési díjja 2 frt, negyedévre 1 frt. — Ajánljuk előfizetésre.

A korecsmai hitel korlátozása. Az uszora törvény a korecsmai hitel korlátozását illetőleg tudvalevőleg külön fejezetben intézkedik. E fejezet 26. §-a a legszigorúbban rendeli el, hogy az uszortörvény 22. 27. §-ai minden községben évenként kihirdetessenek, s minden korecsmában, Kávéházban, pálinkamérésben és italeladással foglalkozó kereskedésben kifüggesztessenek. E cél-tól e fejezet intézkedései az országban divó 6 nyelven fali naptár alakban jelennek meg. és 30 kr-ért, kemény táblára vonva 50 kr-ért kaphatók. Figyelmeztetjük az italmérest üzőket, hogy e törvény július 1-én lép életbe, s akkor 50 frt-ig terjedhető bírsággal (26. §) lesz büntetendő az, kinek helyiségében e törvény kifüggesztve nincs. Kapható minden könyvkereskedésben és könyv-kötőnél, Budapesten pedig Tettey Nándor és társa könyvkereskedésében.

„Szegedi Kalauz” címmel, Farkas Antal kir. főreáliskolai tanár egy igen alkalmas kézikönyvet adott ki, mely alapos statisztikai ismeretést adva Szeged városáról és annak érdeme-gesebb intézményeiről, a hatóságoktól kezdve a legutolsó pipere-üzletig, teljesen utabiztos. Hirdetési jó tájékoztatásul szolgálnak a szeged-vidéki vásárló közönségnek. A magyar nyelv mellett használt német és francia címek az idegenek számára is becses utmutatóvá teszik e nagy szorgalommal szerkesztett s egy frtba kerülő munkát.

Közönség köréből.*)

Unikum.

(A jogászvilág figyelmébe.)

F. évi június 14-én tárgyalásom volt a szabadkai járásbírói előtt, melyre azonban meg nem jelentem és így el is makacsoltattam. Ennek következtében elítéltem az ellenfél javára 3 frt bírelt községben. Ellenfelem azonban jónak látta ítéleti bíreltet (a mi körülbelül sem 3 frt, hanem csak 1 frt) fel nem ragasztani. Miután pedig az ily esetben alkalmazandó eljárás szabályok szerint a megjelenő fél köteles a bíreltet felragasztani, ellenfelem pedig ezt nem tette, utóbbi lett volna megletező. Ennek dacára azonban nem ezt lelelezték meg az érték ötszöröség, hanem engemet, aki meg sem jelentem. En figyelmeztettem az illető járásbírói közeg-emet tévedésre, amde ez kijelenté főnöke jelenléte-ben, hogy ez nem tévedés, ő engem lelelezt meg és a leletet sem nem törli, sem ellenfelemre át nem írja.

Az eredmény tehát a következő: az ellenfél köteles lett volna 1 frt bíreltet ragasztani, ezt azonban nem tette. Én mind az által köteles voltam neki ítéletileg 3 frtban téríteni meg azon 1 frt bíreltet, melyet az fel sem rakott s köteles vagyok azonkívül az ő mulasztását ötszörösen megfizetni, mi által nekem azon 1 frt bírelt melyet nem vagyok köteles felragasztani, épen 8 frtomba kerül.

Miután azonban a lelet roszhiszemű felvétele helyi közeg által valóságos megszerzésre és miután az én zseben nem a Csáky-szalmája, kénytelen vagyok ezen ügyet a nyilvánosságra hozni oly megjegyzéssel, hogy ez ügyben ezen eljárás elleni panaszomat már a magas igazságügyi miniszteriumhoz juttattam.

Dr. Sziklai Soma.

CSARNOK.

Francia színműírók keserűségei.

(Zolling Teofil után Dr. S. . . . Sándor.)

I.

A francia színműíróknak legnagyobb kellemetlenséget okoz alakjaik nevének megválasztása.

Múlt számunkból térszűke miatt kimaradt Szark,

Azon időben, mikor a színműírók még nem követeltek a modern életből vett fényképeket a kellemetlenségek e legújabb nemét még nem ismerték.

Molière az apát rendezen Geronte vagy Orgonnak, a szerelme Erast vagy Valérnak; a nevétséges személyt Sganarelle, a megvetendőt Tartuffe, a suszter Lisandre, Alcippe, Alcédornak keresztelte.

Később aztán elő neveket is vett használatba, különös előszeretettel élvén a Tibaudier. Fleurant, de la Sonche, Josse stb. nevek iránt, de egyik valódi Tibaudier, Fleurant sat-nek sem jutott eszébe megérlelni azon, hogy Molière az ő neveket használta fel.

A későbbi írók pl. Scribe kizárólag modern neveket használtak, de azért nyugta volt, noha csakugy hemzsegték Franciaországban a Clembreau, Ronidet és Grignon.

Korszakunk e tekintetben valóságos csapást hoz a színműírókra.

Sardon, megírván „Benoiton család” című vigjátékot, ezt eredileg „Bonasson” családnak nevezte. — A Normandiában élő „Bonasson” család megtámadta e miatti perrel s ő ítéletileg kényserítve lón, a „Benoiton” nevet választani s a perköltséget megfizetni. Alig jelent meg a darab ez utóbbi, czímmel, már istalálkozott egy Benoiton család, ki hasonló perrel támadta meg, mint előbb Bonasson család, azonban egyezségre került.

Alig tette Augier Emil a lapokban közhírré, hogy legközelebb megjelenendő színműve a „Fourchambout” leend, már is jelentkezett egy valódi Fourchambout s tilakozott ősei nevében, családi nevének e szentségtelenítése ellen.

Hába esküdzött Augier, hogy sohasem volt szándékában becsületét és nyugalmát Fourchambout urnak megtámadni, az őrzékeny ifjú csak akkor nyugodott meg, midőn a szerzőtől szabadjegyet kapott az első előadásra és meggyőződött arról, hogy a színműbéli névrokona igen tisztességes ember.

Legjobbban járta meg Labiche, ugyanis egyik vigjátékának hőst Marcassonnak csesztette. De már az első előadás után kénytelen volt Montezuma-ra változtatni hősenek nevét a fent előadott okok miatt. — De alig adták ismét a darabot, már is jött egy Montezuma nevű Marzeille-i kereskedő, s szatue utakozott. Sok gondolkodás után Labiche a Tocasson nevet találta ki, azon biztos reményben, hogy ily nevű ember nem látszik.

De, oh fájdalom! Provincéból berukkol egy Tocasson úr, és kezd a már megszokott komédiát. — Labiche elhamozta szabadjegyekkel, de hiába. Tocasson úr elégedetlen volt. „Én az ön darabjában egy tőkfilkő szerepét játszotam, azt nem akarom; — csináljon belőlem inkább egy szelimes arisztokratát.”

Labiche naponkint elkelő vendéglőben megvendégelte.

És a míg asztalnál ült hajlókony is volt Tocasson uram, de este színház után, hol névrokona felett a közönség annyit nevetett, mindig kegyetlenül neki rontott Labichének.

En az egész corcaissoni kerületben mint szelimes ember vagyok kihíresztelve, s a „Te” — ekkor már „Bruderschaftot” ivott, volt a híres íróval — darabodban esupa bolondságot beszél-tetsz velem.”

Az ötvenedik előadás után nagyszerű eszméje támadt Tocasson uramnak.

Hallod „Te” Labiche, a darabunk — természetesen! — sok pénst hoz nekem; én gazdag vagyok, de e helyett nyomasd ki nevemet „Tied melé mint társ szerző.” — Erre már megszokadt a szegény Labiche türelme; — elkergette a toladot, inkább akarván eltűnni az esetleg ellene indítandó pert, mint a további szemtelenséget.

Tocasson haza tért, s otthon nagy büszkeséggel elmondta, hogy ő darabot írt, a melyben magát mint nevétséges személyt szerepelteti, de a színlapra azért nyomtatott ki más szerzőt, hogy őt ne lehessen az írók osztályába számítani kik mindannyian éhenkorászók s erkölestelenek.

(Folytatás következik.)

Szulejkához.*)

Hogyha tavasszal a hajnali légben
Ujra kiféslik a rózsakéhely.
A szerelemnek napsugarától
Lángra gyulad ki a női kebel.
Majd ha tenéked is édeni álmom
A szerelemnek anyyala int,
El ne feledd majd drága Szulejka
El ne feledd Nasszer Eddint.

Majd ha tavasszal a kerti bokorban
Zengi a fűmle esti dalát,
A fuvallomnak illatos árja
Elviszi távoli völgyeken át.
S mint a leányka távoli völgyben
Ugy te szeretni tanulj dalain,
Akkor is édes drága Szulejka
Jussom eszedbe Nasszer Eddin.

Műtatvány Nasszer Eddin költeményeiből fordítja Schaeffer Antal. (Kalisztosz.)

Hafiz halála.

Csatába ment a dalmok,
Lantját is elvivé,
Baloldalára azt is
Kardjához felköté.

És míg egyik kezétől
Az ellen száza halt,
Másik kezével lantján
Zengett egy hősi dalt.

S midőn a koczka elült,
Harája elbukott, —
— Az út szélén egy sarkó
A dalmok nyugszik ott.

Végső leheletéig
Szabadságról dalolt
De lánczra vert hazának
A dalmok nem dalolt.

Nasszer Eddin.

Törvényszéki esernök.

Kutya mint gyilkos. A múlt év nyarán történt. A kalocsai aradalomhoz tartozó Szt. István községben Kovács Ferencz, Zombori János, Vojtek János uradalmi vadászok elindultak vadászatra. Az uton folyton lövöldözve, eljutottak egy érhez, melyen csomakkal kellett átmenni. Kovács, míg társai evező rudnak faágakat mentek törni, a parton heverő csomakot a vízbe tolt. Hogy ezt kényelmesebben eszközölje, puskáját a csomakba fektetve s úgy fogta meg a csomakot. A velük volt vadászkutya beugrott a csomakba s ugrásával a fegyvert csuszta oda ütötte a csomak bokonyához, mire annak mindkét csőve elsült s a lövés az épen oda érkező Zombori felső czombjába hatolt, melynek következtében pár óra múlva meghalt. Kovács ellen büntelentése folytán gondatlanságból okozott emberölés vétsége miatt vád emeltek, ez ügyben június 20-án tartotta meg a kir. Törvényszék a végtárgyalást. A bizonyítási eljárás után, melyben vádlott önvallomása igazolva lett, a kir. ügyész a megölt Zombori azon haldoklása közben mondott előadására tekintve a sulyt, hogy Kovács a puskát a csomakba bedobta s úgy sült el, továbbá azért, hogy azon könnyű vadász szabályt: „a töltés mindig kiveendő” elmulasztotta kérte vádlott elítélését. Védő Dr. Békéffy Gyula, miután vádlott folyton vadászás közben volt, s ennek egy percze tette le fegyverét akkor midőn társai hátra maradtak, s mivel a sarkány leeresztve volt, védenze részéről nem lát gondatlanságot s kéri felmentését. A tszék tanácskozás után vétkesnek mondta ki, de tekintve az enyhítő körülményeket, 1 havi fogházra ítélte vádlottat. A kir. ügyész s a vádlott is felebbezést jelentettek be.

Ugyanekkor tartott meg a végtárgyalás a lapunkban már ismertett Malatinszki elleni ügyben, melyet újra felidézünk olvasóink emlékében. Folyó év április 30-án Halbrohr Mór helybéli föld-birtokos juhásza Béla Póré Bálint egy birka dögöt vitt be a tanya, mely alkalommal közte és Malatinszky Ignác izspán között szóváltás keletkezett, melynek vége az lett, hogy az izspán a szobába menve onnét kihozta fegyverét s azzal a falkájához iparkodó juhász után sítetett s mikor utolérte, 10 lépésnyire a juhász jobboldali lágyékába lött, s ez a kapott lövés következtében meg az nap elhalt. Malatinszki a tett elkövetését beismeri, mentségül saját részességét s a juhász engedelmességét hozza fel. A vád és védbeszédek megtartása után a törvényszék Malatinszkit a btkv. 281. §-a alapján 3 évi börtönre ítélte. Vádló és védő felebbezéssel éltek.

Nyiltér.

Dr. Müller főtörzsorvos

Miraculó befecskendezései és labdacsal egy pár nap alatt fájdalom és veszély nélkül orvosolnak mindenféle húgyeső kifolyásokat valamint a fehérlyórást is.

Ara 1 ft 60 kr. postán küldve 25 krral több.

Elgyengülési esetek u. m. magürülés, tehetlenség és gyengeség, öreg és fiatal férfiaknál biztos orvoslást nyernek a Dr. Müller-féle Miraculó kinyomatok által.

Ara 3 frt 10 kr. postán küldve 24 kr több. Kaphatók egyedül csak is Schneid Maximilian-féle gyógytárban Bécs V. Vimmer-utca 33. szám, hova minden írásbeli megrendelések intézendők.

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos:

SZALAY LÁSZLÓ A.

HIRDETÉSEK.

3108.
1883.

Árverési hirdetmény.

A szabadkai kir. trvszék mint tkvi hatóság részéről közhírré tétetik, miszerint: a szab. kir. tszék területéhez tartozó a szabadkai 2307. és 15018. sztjkben A + 10.030. 17.062.b. hrsza. felvett ingatlanokból Suits Tárcsits Márton nevében előforduló jutalék tulajdonjoga, Dr. Klein József orvostudor végrehajthatónak Suits Tárcsits Márton végrehajthatást szenvedő ellen o. é. 1000 frt, tőke s jékai iránti végrehajtási ügyében 68 frt 38 kr. illetve 1013 frt megállapított kikialtási árban 1883. évi július hó 28. napján d. e. 10 órakor a szabadkai kir. tszék tkvi irodájában a fentebb kitétt kikialtási ár 10 százalékának bánatpénz fejében leendő lefizetése után nyilvános árverésen kikiáltáson alól is eladatni fog, ellenben a 2307. sztjkből a 17956. sztjkbe átirat A I. 2596. hrsza. ingatlanból Suits Tárcsits Márton nevére bejegyezve volt jutalékaul a végrehajtási zálogjog már törölve lévén, zen bírtokjutaléka névze a kért árverés elrendelhető nem volt.

Kelt a szabadkai kir. tszék mint tkvi hatóságnak 1883. évi ápril 10. üléséből.

Biró Antal,
elnök.

Márton István,
jegyző.

Árverési hirdetmény.

Alulírott mint Mamuzsics Lőrincz esődtömégének gondnoka ezennel közhírré teszi, hogy a esődtömégnek 1883. június 21-én kelt és a szabadkai kir. törvényszéknek 6262/883. szám alatt közölt és 2235/883. sz. a. hozott kir. táblai ítélettel helybenhagyott végzésén alapuló határozata folytán a esődieltárban 70—84 sz. a. felvett 15 hordó különféle minőségű asztali bor f. évi július hó 2-ik napján d. e. 9 órakor helyben Blau Simon úr udvarában (III. kör. Szalay László utca) hordónként készpénz fizetés mellett közárverésen becsáron alul is el fog adatni.

Miről venni szándékozók ezennel értesítettek.

Szabadkán, 1883. június 22-én.

Dr. Schaeffer Mór ügyvéd,

mint vb. Mamuzsics Lőrincz,
esődtömégének gondnoka.

Bittermann Andor

könyvnyomdájában

két tanonc

előnyös feltételek

mellett azonnal fel-

vétetik.

MATTONI-FÉLE
GISSHÜBLER
legfőbb égvényes
SAVANYU-KÚT
legjobb Asztali-és üdítő ital,
kifűnő hatásnak bizonyult köhögésnél, gégo hajknál,
gyomor-és hólyag hurutnál.
ÉDECSEK (az emésztés elősegítésére).
Mattoni Henrik, Karlsbadban (Csehország).

Ragjegy és dugasz égés,
mint mellékelt
jól meg figyelendő.

MATTONI'S
GISSHÜBLER

KRONDORFI
Savanyu-Kút
STEFANIA
Koronahercegnő
forrás.
Triezt 1882
arany érem.

Szénsav tartalmú tápláló
ásványos asztali víz,
előnyvel használtatik
lélegzési, gyomor és hó-
lyag bajokban.
A kútállalkozók Kahl
és társa Krondorfon.

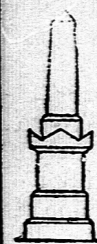
Főraktár:

PUCHER KÁROLY

fűszer és ásványvíz

kereskedésében

Szabadkán.

Első és legnagyobb raktára

kripta

és

siremlékeknek

Sommer és Wenigertől Bécsben.

Van szerencsém ajánlani: szobrászok és kőfa-
ragóknak: a legjobb Családi sírboltok, és emlék
kövek stb. az Osztrákmagyar Monarchia minden
részben.

A kiállítás szép és finom. A legolcsóbb árért.

Főnyeremény

50,000 forint
20,000 forint
10,000 forint
8000 forint
6000 forint
5000 forint

stb. összesen

10,000 nyeremény
készpénzben kifizetve.

Egy-egy sorsjegy ára
csak 1 forint

KINCSEM-SORSJÁTÉK Budapesten

engedélyezve a magyar kir. pénzügyminiszteriumnak 16035—1893. sz. a. kelt rendeletével.

1-ső főnyeremény 50,000 forint

2-ik főnyer. ért. 20,000 frt

3-ik főnyer. ért. 10,000 frt

4-ik főnyer. ért. 8000 frt

5-ik főnyer. ért. 6000 frt

6-ik főnyer. ért. 5000 frt

továbbá 2 nyeremény á 4000 frt, 3 nyeremény á 3000 frt 5 nyeremény á 2000 frt
összesen

10,000 nyeremény = 186,000 frt

A nyerő kívánságára 20 százalék adó levonásával

minden nyeremény készpénzben fizettetik ki.

Sorsjegyek 1 forintjával e lap kiadóhivatalában
kaphatók.

Hirdetés.

A 6-ik körben egy lakház
az ugynevezett vörös-kereszt
mellett eladó; a piac közvet-
len közelében pedig egy kisebb
lakás f. évi július hó közepétől
bérbeadó.

Értesítést ad

Szalay L. A.
ügyvéd.

MAGYAR VÖRÖS-KERESZT-EGYLET sorsjegyek.

Évenként három sorsolás.

Évenként 3 sorsolás.

Évenként 3 sorsolás.

Legközelebbi húzás f. évi július 1-én.

Ezen húzásban főnyeremény 50,000 forint. Továbbá 1
nyeremény á 5000 frt, 4 nyeremény á 1000 frt, 10 nyeremény á
500 frt, 25 nyer. á 100 frt, 30 nyer. á 50 frt, 52 nyer. á 25 frt.

A nyeremény sorsoláson kívül **törlesztési sorsolás** is történik;
minden a törlesztési sorsolásban a legkisebb nyereménnyel húzott sors-
jegy tovább játszik a főnyereményre.

Ezen sorsjegyek a napi árfolyam szerint
kaphatók a

Pesti magyar kereskedelmi bank váltóüzletben

Budapest, Dorottya-utca 1-ső szám.

valamint minden bank- és váltóháznál az országban.

PUCHER és HARTL

fűszer, anyag, festék, déligyümölcs, bor- és ásványvíz kereskedése az arany
elefánthoz; Szabadkán főter Milinovits-féle ház.

Ajánlja a mostani évadra
dúsan berendezett ásvány és
gyógyvizeit a legjutányosabb
árak s pontos kiszolgálás mel-
lett nevezetesen: Borszéki, Bu-
dai Ferencz József, Hunyadi,
Rákóczi és Victoria, Carlsbadi
bugyogó, vizkúti és malom-
forras, Eger franzensbadi, Em-

si, Gieshübli, Gleichenbergi
Emma és Constantiu forrás,
Halli, Iblonyi, Koritnyiczai,
Luhi Margit-forrás, Marienba-
di, Mohai Ágnes-forrás, Pará-
di kénviz, Rohitsi, Selters Sal-
vator, és Krondorfi korona-
hercegné forrásból.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek,
az itt meg nem nevezett ásvány avagy gyógyvizek nálunk megrendeltetnek.

3520.
1883.

Árverési hirdetmény.

A szabadkai kir. törvényszék mint
telekkönyvi hatóság részéről közhírré té-
tetik miszerint.

A szabadkai kir. törvényszék terüle-
téhez tartozó a tapolyai 1393. sztkvben
A. I. 711. trsz. a felvett ház udvar és
és kert. — Tanussig és Ziffer helybeli
ezég végrehajthatóknak — Lederer szül.
Rozenfeld Rozália végrehajthatást szenvedő
ellen 500 frt tők s jkai iránti végrehaj-
tási ügyében 400 frt megállapított kiki-
áltási árban 1883. évi július hó 27-ik
napjyn d. e. 10 órakor a tapolyai község
házánál a fentebb kitett kikiáltási ár 10-
jának bánatpénz fejében leendő lefizetése
után nyilvános árverésen kikiáltáson alól
is eladatni fog.

Kelt a szabadkai kir. törvényszék mint
tkvi hatóságnak 1883. évi april hó 6-án
tartott üléséből.

Biró Antal,
kir. törv. elnök.

Márton István,
kir. törvénzéki jegyző.